

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

نام آزمون: فارسی پایه چهارم ابتدایی

تاریخ آزمون:

۱ کلمه‌های سمت راست را به جمله‌های مناسب وصل کن.

- واژه‌نامه
- نوشته‌ای که روز و ماه یک سال شمسی، قمری و میلادی در آن می‌آید.
- سالنامه
- نوشته‌ای که خبرهای روز سیاسی، ورزشی، اجتماعی و... در آن می‌آید.
- روزنامه
- نوشته‌ای که معنی هر لغت و واژه در آن می‌آید.

۲ حروف جا افتاده از کلمه‌های زیر را با حروف (ق) یا (غ) کامل کن.

ارم...ان - ...ضای آسمان - پیی..ام - ...لام - سو...اتی - ...ول - مشتتا... - ...فس

۳ سوغاتی بازرگان برای طوطی، چه بود؟

۴ مثلی را که در متن داستان قدم یازدهم بود پیدا کنید و در مورد مفهوم آن در گروه گفت و گو کنید.

۵ تورانیان چه پیشنهادی کردند؟

۶ دور واژه‌های ناهماهنگ را هر دسته خط بکشید.

(الف) شیراز، شکوفه، بهار نارنج، برف

(ب) تهران، ترافیک، سکون، جمعیت

(ت) نرگس، چنار، ارکیده، ارغوان

(ث) دبستان، کتاب، ماشین، دفتر

۷ آیا شناختن کوه و آسمان با برداشتن قدم یازدهم ارتباطی داشت؟

۸ چرا شیر کوچولو به قفس برگشت؟

۹ شیر کوچولو برای این که سرش به میله‌های قفس نخورد، چه می‌کرد؟

۱۰ سوغاتی بازرگان برای طوطی، آزادی از قفس بود.

۱۱ هر جمله را دوباره بنویس و از هم معنی کلمات مشخص شده استفاده کن.

به همین دلیل حدس زدم، چشم چپش کور بوده است.

الاغ که می‌لنگید به قهوه‌خانه نزدیک شد.

سر راهم ردّ پای الاغی را دیدم.

مرد از او معذرت خواست.

۱۲ با توجه به معنی هر جمله، جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب داخل کمانک کامل کن.

مرد از او معذرت (خواست - خاست)

مادر مریم وسایل و خانه را جابه‌جا کرد. (اساس - اثاث)

..... ما انسان‌ها به آب و هوا بستگی دارد. (حیات - حیات)

پرندگان شکاری برای به دست آوردن به پرستوها حمله می‌کنند. (غذا - قضا)

۱۳ هم خانواده‌ی کلمه‌های زیر را بنویس.

حاکم:

گودال:

۱۴ زیر هر کلمه، کلمه‌ای بنویس که مثل آن خوانده شود ولی املا و معنای متفاوتی داشته باشد.

حیات	خار	اساس	خوان
.....

۱۵) مخالف کلمه‌های زیر را بنویس.

پشت، راست، خوشحال، درست، گذشته

۱۶) از درس «راز نشانه‌ها» چه نتیجه‌ای می‌گیریم؟

۱۷) پسر از کجا فهمید که چشم چپ الاغ کور بوده است؟

۱۸) پسر دو ویژگی مهم داشت. با توجه به متن درس آن‌ها را بگویند.

۱۹) چرا مرد فکر کرد که پسر الاغش را دیده است؟

۲۰) شعر «نیایش» از کدام کتاب و سروده‌ی کیست؟

۲۱) منظور از ضرب‌المثل «رطب خورده منع رطب، کی کند» چیست؟

۲۲) جاهای خالی را با کلمه‌های (بعد - و - اولین - سپس) کامل کن.

مهتاب از روز مدرسه گفت نشانی پایگاه رایانه‌ای مدرسه را به پدر و مادرش داد. ، کنار پدر که مشغول کار با رایانه‌اش بود، نشست و با هم عکس هم کلاسی‌ها و معلم مهربان را دیدند.

۲۳) کلمه‌های مخالف را به هم وصل کن.

پنهان	مجازی
واقعی	حاضر
خارج	نمایان
غایب	وارد

۲۴) هر عبارت را به معنی خود وصل کن.

کسی که مطلبی می‌نویسد. خواننده

کسی که مطلبی می‌خواند. جوینده

کسی که می‌دود. نویسنده

کسی که جست‌وجو می‌کند. دونده

۲۵) با حروف در هم ریخته، کلمه بساز و بنویس.

ل - ن - م - ت - ق	ش - م - د - ه - ن - و
-------------------	-----------------------

↓

↓

ز - ا - م - ی - ج	ح - ت - ا - ی - ا - ج
-------------------	-----------------------

↓

↓

۲۶) برای هریک از کلمه‌های زیر یک هم‌خانواده بنویس.

عمق: انتقال:

حضور: شغل:

۲۷) هر دسته از کلمه‌های زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کن.

شاخه - برگ - درخت

فصل - سال - ماه

دقیقه - ثانیه - ساعت

مدرسه - حیاط - کلاس

۲۸) مرد کیسه‌ی گندم را به آسیاب می‌برد.

۲۹) جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کن.

فاصله - عمیقی - صدای - لحظه

نفس کشید و از هوای دلنشین بهاری لذت برد.

مدرسه‌ی جدید، دو کوچه با خانه‌ی آنها داشت.

در این دخترک ریزنقشی نزدیک او آمد.

شنیدن دست‌های بچه‌ها، او را دلگرم و شاد کرد.

۳۰) حضور و غیاب در مدرسه‌ی هوشمند را با مدارس معمولی مقایسه کنید و یک خوبی آن را بیان کنید.

۳۱) در اولین روز حضور در مدرسه‌ی جدید، چه چیزی مهتاب را دلگرم و شاد کرد؟

۳۲) درست و نادرست:

معلم با پخش تصاویر زیبایی به مهتاب خوش آمد گفت.

۳۳) درست و نادرست:

برای نوشتن روی تخته‌ی هوشمند به جز گچ می‌توان از قلم نوری و گاهی از انگشتان دست نیز استفاده کرد.

۳۴) درست و نادرست:

خانواده‌ی مهتاب در منزل از اینترنت استفاده می‌کردند؟

۳۵) شماره‌های درست را به هم وصل کن.

۱ ز دانش میفکن، دل اندر گمان

به دانش فزای و به یزدان گرای ۱

۲ که بهره ندارد ز دانش، بسی

بیاموز و بشنو ز هر دانشی ۲

۳ که او باد، جان تو را رهنمای

میاسای از آموختن، یک زمان ۳

۴ بیابی ز هر دانشی، را مثنی

چه ناخوش بود، دوستی با کسی ۴

۳۶) نمودار جمله‌ی زیر را رسم کن.

پروانه گلدان را روی میز گذاشت.

۳۷) کلمه‌های هم‌خانواده را به هم وصل کن.

شباهت

کاشف

مسئله

جاهل

کشف

شبهه

جهالت

مسائل

۳۸) معنی کلمه‌های داخل کمانک را در جای خالی بنویس.

چرا در آسمان (معلق) نمی‌مانیم؟

بهتر است نادانسته و (جاهل) نمیرم.

او همیشه تشنه‌ی یادگیری و (دانش‌اندوزی) بود.

(گوی) منتظر هزاران جواب است.

۳۹) جمله‌های زیر را با توجه به متن داستان «هفت مروارید سرخ»، مرتب کن.

نین فکر می‌کرد علت موفقیت او مرواریدهای سرخ هستند و غمگین بود.

خانم ژرمن هفت مروارید به نین داد.

نین درس را بلد نبود و معلم او را دعوا کرد.

برعکس همیشه، نین به جای اینکه به باغ برود به اتاقش رفت و در آنجا درس خواند.

خانم ژرمن به او گفت: «علت موفقیت تو این است که با دقت درس خوانده‌ای».

حالا دیگر وقتی معلم از نین درس می‌پرسید، پرسش‌ها را از اول تا آخر بلد بود.

نین مرواریدها را در دست گرفت و به تعداد آنها درسش را مرور کرد.

۴۰ خانم ژرمن بیشتر وقت خود را به چه کاری مشغول بود؟

۴۱ چه کسانی به دنبال سؤال‌های خود می‌روند؟

۴۲ درست و نادرست:

در دنیا به همه‌ی سؤال‌ها پاسخ داده می‌شود.

۴۳ درست و نادرست:

سؤال‌های زیادی در مغز ما انسان‌ها می‌چرخد.

۴۴ درست و نادرست:

گوش همه‌ی موجودات شکل علامت سؤال است.

۴۵ هم معنی کلمه‌های زیر را بنویس.

صید:

خلاص:

حاصل کرد:

آشفته:

مغفرت:

دریافت:

۴۶ جمع هر کدام از کلمه‌های زیر را به دو صورت بنویس.

شیر:

بیچاره:

صیاد:

خفته:

۴۷ املاي درست واژه‌های زیر را با توجه به معنی آن‌ها بنویس.

یک قازی: بی‌ارزش ⇐

متقیر: عصبانی ⇐

حول و هوش: اطراف ⇐

حراس: ترس ⇐

۴۸ کلمه‌های زیر را در جاهای خالی بنویس.

«رهایی - له‌کنندش - خلاص - عوض»

خواست در زیر پنجه،

دام صیاد، گیر شیر افتاد

موش چون حال شیر را دریافت

شیر چون موش را داد

به هوا برده بر زمین زندش

..... گرگ، شیر گیر افتاد

از برای او بشتافت

خود رها شد ز پنجه‌ی صیاد

۴۹ مفهوم ضرب‌المثل «با دم شیر بازی کردن، چیست؟

۵۰ با خواندن شعر (شیر و موش) چه پندی گرفتید؟

۵۱ صیاد، برای شکار شیر به دام نهاده بود.

۵۲ شیر، خطای موش را بخشید.

۵۳ در عبارت پایانی درس، منظور از «بلندآواز و میان تهی» چیست؟

۵۴ چرا سعدی، عالم بی‌عمل را به زنبور بی‌عسل شبیه کرده است؟

۵۵ مخالف کلمه‌های مشخص شده را بنویس.

ادب (.....) از که آموختی؟

هرچه از ایشان در نظرم ناپسند (.....) آمد از آن پرهیز کردم.

عالم باعمل، مانند زنبور بی‌عسل (.....) است.

۵۶ برای کلمه‌های زیر، یک کلمه‌ی هم خانواده بنویس.

علم:

عمل:

عطار:

نظر:

ادب:

رنج:

۵۷ در متن زیر، کلمه‌های غلط را پیدا کن و املاي صحیح آن را بنویس.

خانواده‌ام از نذر مالی، وضع خوبی نداشتند؛ اما من رازی بودم. یک بار در کودکی به خاطر فقر هسرت خوردم و دلم می‌خواست گلستان را با اشطیاق ورق

بزنم.

۵۸ جاهای خالی را با یکی از کلمه‌های داخل کمانک کامل کن.

شنیدستم که شهبازی (خردسال، کهنسال)
نجات از دادش حیّ داور (مرگ، زندگی)
..... بر باز خورد آن تیر و افتاد (غذا، قضا)
کبوتر شاد و کرد پرواز (گریان، خندان)

۵۹ کلمه‌های هم معنی را به هم وصل کن.

• سراسر • هر لحظه
• دمام • پر
• گرداگرد • همه جا
• لبالب • دور تا دور

۶۰ کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

شیشه‌ها - برف - را - روز - باران - می‌شست - آن - و
همیشه - سایه‌ی - در - گفتی - ما - خداییم - که
برای - یزد - نوجوانی - به - کار - رفتم - در

۶۱ برای کلمه‌های زیر، یک کلمه‌ی هم خانواده بنویس.

عدل: لطف:
جلیل: سطح:

۶۲ معنی کلمات زیر را بنویس.

اتفاق: آرام: شوق: برق: دم: گذرگاه:

۶۳ با حروف در هم ریخته، با توجه به معنی کلمه، کلمه‌ی مناسب را بنویس.

(س - ت - ر - ح): اندوه
(ن - ا - ی - ک): که این
(ط - ب - ل - ا): بیهوده
(ی - ه - و - ش): راه وروش

۶۴ چرا وقتی مادر نامه می‌خواند، باران آرام و بی صدا ماند؟

۶۵ درست و نادرست:

نامه از جبهه‌ی جنوب آمده بود.

۶۶ هر جمله را بخوان و در جای خالی هم معنی کلمه یا عبارت داخل کمانک را بنویس.

مادر موسی از خواست تا از فرزندش نگره‌داری کند. (ربّ جلیل)
رودها به فرمان خداوند می‌کنند. (بالا آمدن آب دریا)
به فرمان خدا سطح آب هم چون برای کودک شد. (گাহواره)
از طرف خدا، آمدن که امواج با کودک مهربان باشند. (آنچه از طرف خدا بر پیغمبران نازل شود)

۶۷ هم معنی کلمه‌های داخل کمانک را در جاهای خالی بنویس.

روزی چهار فصل باهم (گفت و گو =) می‌کردند.
خرگوش را میان جنگل و (غوک =) را در بر که نشانید.
ای نقّاشان (چیره‌دست =) نقّاشی‌های شما، بسیار زیباست.
سطح رودخانه‌ها را با (قشر =) نازکی از یخ، براق کرد.

۶۸ کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

مطمئن - مؤمن - نباش - نگران - باش
مهم - پیش‌رو - خیلی - و - عملیات - بود - حسّاس
خرّمشهر - به - متجاوزان - در - اشغال - را - آوردند

۶۹) با حروف درهم ریخته‌ی زیر با توجه به معنی، کلمه‌ی مناسب بنویس.
 (ب - ل - ق - ا - م - ه) = رویارویی (ع - د - ا - ق - ت - ا) = باور
 (ت - ج - و - ا - م - ز) = ستمگر (ی - م - ع - ا - ل - ت) = کارها

۷۰) متن زیر را بخوان، کلمه‌های غلط را پیدا کن و صحیح آن را بنویس.
 حسین، نوجوان بسیجی را در آقوش گرفت و سرش را بر سینه گذاشت.
 انگار انتظار چنین لحظه‌ای را می‌کشید. اکنون مسجد جامع شهر، مرکز مقاومت رزمندگان بود.

۷۱) معنی کلمه‌ای را که در هر جمله مشخص شده است، داخل کمانک بنویس.
 حسین ایستاده بود و با نگاه خیره، دوردست را نظاره می‌کرد. (.....)
 بقیه‌ی دشمنان فرار را برقرار ترجیح دادند. (.....)
 یکی از بالگردهای دشمن مورد هدف قرار گرفت و سقوط کرد. (.....)

۷۲) درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید.
 پیکی که برای حسین خبر آورده بود، تشنه بود.

۷۳) درست یا نادرست بودن عبارت زیر را مشخص کنید.
 آزادی خرمشهر از دست متجاوزان، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود.

۷۴) بیت‌های زیر را کامل کن.

دل اگر خداشناسی، همه در رخ علی بین ۱
 ۲ چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا

۷۵) با توجه به نمودار زیر، درباره‌ی عناصر داستانی که خواندید، گفت و گو کنید.

۷۶) چه فرقی بین رفتار درخت سیب با گل‌های سوسن وجود دارد؟

۷۷) منظور درخت سیب از جمله‌ی «از این خانه همیشه بوی محبت به مشام می‌رسد»، چیست؟

۷۸) کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

کودکانه - می‌ورزید - و - نقاشی - شعرهای - به - می‌سرود - عشق
 طبع - راضی - این - پرشور - جویای - مرا - کارها - و - نمی‌کرد - ذهن

۷۹) در جاهای خالی کلمه‌ی مناسب بنویس.

«قفقاز - طاق - خشنود - قریحه‌ی»

پدرم در ساختن مسجد و گچ بری استاد بود.

در زمستان‌های سرد و طولانی ، کار بنایی تعطیل می‌شد.

آتش ذوق و آنها در کنج خانه‌ها خاموش می‌شود.

او می‌خواست به مردم خدمت کند و خدا را از خویش سازد.

۸۰) در جاهای خالی علامت‌های نگارشی مناسب (، : « ؟ !) قرار بده.

گل سوسن با طعنه فریاد زد □ □ آهای غنچه □ چرا این همه دلگیر هستی □ اگر از من بپرسند □ می‌گویم تو یک گل زیبا و خوشبو خواهی شد □ □

۸۱) جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب داخل کمانک کامل کن.

اندک، اندک همه آمدند به جمعیت خروشان پیوستند. (از - و)
دوباره نرگس به حیاط می‌آید؛ هنوز هم غصه دار است. (اما - تا)
او به آسمان نگاه می‌کند؛ نمی‌دانم چرا مرا نمی‌بیند؟ (به - ولی)

۸۲) معنی هر کلمه را پیدا کن و در جای خالی بنویس.

تپش - همه‌مه - فعالیت - حضور

..... = جنبش

..... = سرو صدا

..... = تلاش

..... = حاضر بودن

۸۳) درست و نادرست:

قبل از باغچه‌بان، کسی به فکر کودکان کم شنوا و نابینا نیفتاده بود.

۸۴) هر کلمه را به معنی مربوط به آن وصل کن.

- خود پسند
- خود باور
- خود دار
- کسی که به توانایی‌های خودش آگاهی و باور داشته باشد.
- کسی که مراقب رفتار خود است و از انجام کارهای ناپسند پرهیز می‌کند.
- کسی که فقط خود را می‌پسندد و از خود راضی است.

۸۵) درست و نادرست:

باغچه‌بان در کودکی شعر می‌سرود.

۸۶) شعر زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

با فراوان

باز باران با ترانه

مشت می‌زد ابرها را

تندر دیوانه،

جنگل پیدا

توی این جوشان

۸۷) جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کن.

«بی‌صبرانه - حضور - غوغای - انتظار»

همه جا سخن از آمدن ایشان و گرم مردم بود.

همه کس به رسیدن این مهمان بودند.

بچه‌ها ساعت ورود رامی‌پرسیدند.

آن چنان گرم گنجشکان شده بودم که متوجه نشدم.

۸۸) درست و نادرست:

باغچه‌بان برای آموزگاری به خارج از ایران رفت.

۸۹) منظور از «اقیانوسی از انسان‌ها دید آمده بود» چیست؟

۹۰) جمله‌های زیر را با کلمه‌های مناسب داخل کمانک کامل کن.

سپاه توران به فرماندهی افراسیاب از رود جیحون (گذاشته بود - گذشته بود)

روز گار به سختی می‌گذشت و چاره‌ای جز بردباری (نباشد - نبود)

از بالای قلّه به دشت‌های سبز و رودهای آبی (نگریست - تماشا کرد)

۹۱) چرا تلاش‌های ما باید با فکر کردن، همراه باشد؟

۹۲) با توجه به متن درس، منظور از «مهمان شهر ما» چه کسی بود؟

۹۳) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

گذشت زمان به درک معنی بعضی از مطالب کمک می‌کند.

۹۴) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

جنب و جوش گنجشکان نشانه‌ی انتظار آنها برای ورود مهمان بود.

۹۵) درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

دانش آموزان همراه خانواده‌هایشان به استقبال رفته بودند.

۹۶) متن زیر را بخوان و کلمه‌ی نادرست را پیدا کن و صحیح آن‌ها را بنویس.

آرش کمانگیر، خود را برای پرتاب تیر آماده کرد. همه نگران و منتظر بودند.

او با قدم‌های مهکم از کوه بالا رفت. در بدن او هیچ نقس و عیبی نبود. وقتی به غلّه رسید، دست به دعا برداشت.

۹۷) کلمه‌ی درست را انتخاب کن و در جای خالی بنویس.

نبرد، و خسته‌کننده شده بود. (طولانی - طولانی)

ایرانیان از شکست شده بودند. (اندوحنگین - اندوهگین)

آرش کمانگیر با رشید پای کوتاه ایستاده بود. (غامتی - قامتی)

سپاه توران از رود گذشته بود. (جیحون - جیهون)

۹۸) چرا آرش پس از پرتاب تیر جان داد؟

۹۹) منظور از «مرز را پرواز تیری می‌دهد سامان» چیست؟

۱۰۰) کلمات مخالف را به هم وصل کن.

قدیم

زنده

حاضر

دانا

مرد

۱۰۱) برای هر یک از کلمه‌های زیر، یک هم خانواده بنویس.

حکیم	فکر	قصد	حال
↓	↓	↓	↓

۱۰۲) حکیم، چه چیزی به امیر شهر آموخت؟

۱۰۳) جمله‌ها را با توجه به متن «در جست و جو» به ترتیب رویدادها شماره گذاری کن.

پروانه‌ها گفت: «خدا آن قدر مهربان است که حتی این گل کوچک را هم میبندد»

موشکا رفت تا خدا را پیدا کند.

خرس قهوه‌ای دستی تکان داد و دور شد.

بی بی گفت: «بعضی چیزها را نمی‌توان چشم دید».

کوه گفت: «البته که خدا را می‌شناسم. اوست که مرا اینجا گذاشته است».

سنجاب به خورشید گفت: «پس حتما خدا تویی!»

۱۰۴) درست و نادرست:

بیشتر پرستوها به دلیل حمله‌ی پرندگان شکاری، سفر خود را به سلامت به پایان نمی‌رسانند.

۱۰۵) درست و نادرست:

پرستوها هر سال لانه‌ای جدید برای خود می‌سازند.

۱۰۶) با توجه به معنی کلمه‌ها، حرف مناسب را در جای خالی بگذار.

...منا: مثل

لح...ه: زمان خیلی کوتاه

مشتا...: آرزومند

حب...: زندان

۱۰۷) مهم‌ترین ویژگی طوطی داستان چیست؟

۱۰۸) چه رابطه‌ای بین رفتار طوطی در هندوستان و رفتار طوطی بازرگان بود؟

۱۰۹) داور این مسابقه، خورشید بود.

۱۱۰) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

زمستان، جای پای گرگ‌ها را نقاشی کرد.

۱۱۱) درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

بهار، دشت را از خوشه‌های طلایی گندم پوشاند.

۱۱۲) کلمات ناقص زیر را با استفاده از حروف (ح - گ - م - ه) کامل کن.

بند...ان	ند...ان	صبح...گاه	د...ی
----------	---------	-----------	-------

۱۱۳) برای هر کلمه، یک کلمه‌ی هم‌خانواده بنویس.

صبح	روشن	جوی
.....

۱۱۴) معنی کلمات مشخص شده را داخل کمانک بنویس.

برادر کوچولوی نرگس دمی از مادرش جدا نمی‌شود. (.....)

حسین کتابش را زیر میز نهان کرده است. (.....)

۱۱۵) کلمات هم‌خانواده را به هم وصل کن.

مهاجر	نقاش	مزارع	اطراف	منظره	اثر
مزرعه	هجرت	نظر	تأثیر	نقش	طرف

۱۱۶) برای هر کدام از کلمه‌های زیر، یک کلمه‌ی هم‌خانواده بنویس.

مشغول	جمع	طولانی	سفر
↓	↓	↓	↓
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

۱۱۷) نام رنگ‌ها را در جدول کامل کن.

س			
ز			
ق			
ن			
س			
ص			
خ			
ا			

۱۱۸) جاهای خالی را با حروف (س - ص) کامل کن.

... راغ / ... نویر / ... حبت / ... طح / ... نگیں / ت ... میم / ... ورتی / خاک ... تری

۱۱۹) در متن زیر غلط‌های املائی را پیدا کن و درست آن را بنویس.

پاییز، اول به سراق جنگل رفت، به رنگ کاج‌ها و سنوبرها دست نزد. با ابرهای خاکستری رنگ، آسمان را پوشانید و نشان داد که قطره‌های باران، برگ‌های درختان را جلا داده است؛ روی سیم‌های برق، دسته دسته، پرستوهای مهاجر نشانید. بگزارید مردم از تماشای آنها لذت ببرند.

۱۲۰) جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کن.

زینت-اطراف-منظره‌ی

در گودال‌ها گل‌های نرگس و بنفشه را پراکنند.

خورشید از دیدن طبیعت لذت برد.

کتاب جنگل را با بوته‌های انبوه تمشک داد.

۱۲۱) جمله‌های زیر را بخوان و با توجه به معنی آن، دور کلمه‌ی درست خط بکش.

موشکا از (غصه - قصه) خوردن بی‌بی غمگین بود.

شیر (برخواست - برخاست) و سرش را تکان داد.

۱۲۲) چرا عنوان «آفریدگار زیبایی» برای این درس انتخاب شده است؟

۱۲۳ متن زیر را بخوان و علامت‌های نگارشی (.)، (،)، (؟)، (:)، (؛) و (») را در جاهای خالی بگذار.

موشکا با تعجب گفت ○ ○ تو هم مثل من ○ خدا را می‌شناسی ○ ○

پروانه پاسخ داد ○ ○ البته که می‌شناسم ○ خدا مهربان‌ترین موجود عالم است ○ ○

۱۲۴ چرا پاییز به رنگ کاج‌ها و سروها دست نزد؟

۱۲۵ پاییز برای رنگ‌آمیزی درختان از چه رنگ‌هایی استفاده کرد؟

۱۲۶ جنب و جوش پرستوها در آغاز پاییز نشانه‌ی چیست؟

۱۲۷ با توجه به متن درس «راز نشانه‌ها» جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

مردی چند گندم بر پشت گذاشته بود و به می‌برد؛ در راه به رسید؛ را به درختی بست و به رفت؛ وقتی بیرون آمد، نبود؛ در که به دنبال می‌گشت، چشمش به افتاد.

۱۲۸ در زیر، هفت کلمه از نظر املايي نادرست هستند. زیر آنها خط بکشید. و شکل درست آنها را در جاهای خالی بنویسید.

لثیف - گزشته - آسیب‌دیده - عهده - می‌گزارند - حشرات - راه و رسم - آواز - پاییز - مشغول - برمی‌خیزیم - خطرات - قرغی - بازگشت

۱۲۹ در متن زیر دور کلمه‌هایی که از نظر املايي صحیح هستند، خط بکشید.

روزی بهار، تابستان، (پاییز - پاییز) و زمستان با هم گفت‌وگو می‌کردند. (صحبت، صحبت) از این بود که هریک بهتر (نقاشی، نقاشی) کرد، بماند و بقیه بروند. آنها (تسمیم، تسمیم) گرفتند خورشید (جهان‌افروز، جهان‌افروز) را به داوری انتخاب کنند. خورشید (پذیرفت، پذیرفت) که بین آنان داوری کند.

۱۳۰ درباره‌ی ابوریحان بیرونی یک بند بنویسید. در این بند از کلمه‌های زیر استفاده کنید.

«دانشمند - یادگیری - جهل - مسائل علمی»

۱۳۱ مانند نمونه، دو کلمه‌ی هماهنگ با کلمه‌ی داده شده را بنویسید.

موش ← گوش، هوش ، ← بیدار

خفته ← ، باز ← ،

۱۳۲ مانند نمونه، در مقابل هر کلمه، کلمه‌هایی هم‌آهنگ با آن بنویسید.

پنیر ← شیر - خمیر مزار ←

راننده ← زبان ←

۱۳۳ مادر موسی، او را به رود انداخت.

۱۳۴ جمله‌های زیر را طوری کامل کنید که کلمه‌ی «خورد» در هر کدام معنی متفاوتی داشته باشد.

الف. علی‌رضا خورد. ب. مریم خورد. ج. مبینا خورد.

۱۳۵ با استفاده از حروف «که - از - در - به - را» جمله‌های زیر را کامل کنید.

حاتم طایبی گفتند: «..... خود بزرگ‌همت‌تر جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای؟ گفت: «بلی» یک روز، چهل شتر، قربانی کرده بودم. امرای عرب ؛ خود حاجتی بیرون رفتم. خارکنی دیدم. پشته فراهم نهاده.» گفتم: «..... مهمانی حاتم چرا نروی؛ خلقی بر سفره‌ی او گرد آمده‌اند؟»

۱۳۶ در کدام یک از جمله‌های زیر، حرف «و» نشانه‌ی ربط است؟

الف) به کودک خواندن و نوشتن آموخت. (ب) من گرسنه هستم و به دنبال غذا می‌گردم.

ج) به فکر کودکان کم‌بینا و ناشنوا افتاد. (د) به خود و دیگران بهره برساند.

۱۳۷ جمله‌های زیر را با سلیقه‌ی خودتان کامل کنید.

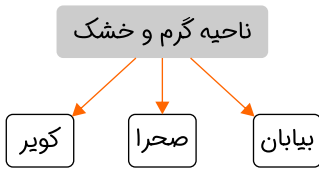
الف. کم‌کم به آن روز نزدیک می‌شدیم، اما
ب. دخترک گاهی به حیاط نگاه می‌کرد، ولی

۱۳۸ درباره‌ی شعر زیر توضیح دهید.

«این، چرا کردم؟ چرا دادم پیام
سوختم بیچاره را زین گفت خام»

۱۳۹ با حروف به هم ریخته، سه کلمه‌ی چهارحرفی معنی‌دار بسازید.

۱۴۰ کلمه‌های زیر را در چند گروه طبقه‌بندی کنید، بعد از نام‌گذاری هر گروه مانند نمونه برای آن‌ها نمودار بکشید.
نمونه: بیابان - گونیا - بلوز - پرگار - صحرا - شلوار - کویر - ژاکت - پاک‌کن

۱۴۱ تفاوت این دو جمله را توضیح دهید.

برادر دوستم برای من بستنی خرید

برادر، دوستم برای من بستنی خرید

۱۴۲ درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف آرش برای پرتاب تیر در دشتی سرسبز ایستاد

ب ایرانیان در برابر سپاه توران مقاومت کردند.

پ تورانیان پیشنهاد کردند پهلوانی ایرانی تیری به سوی غرب پرتاب کند.

۱۴۳ درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف دانش‌آموزان همراه خانواده‌هایشان به استقبال رفته بودند.

ب جنب‌وجوش گنجشکان نشانه‌ی انتظار آنها برای ورود مهمان بود.

پ گذشت زمان به درک معنی بعضی از مطالب کمک می‌کند.

۱۴۴ درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف حکیم برای اندوختن دانش به سفر رفت.

ب کشتی بر اثر برخورد به صخره چند تکه شد.

پ علم و دانش، سرمایه‌ای است که هیچ‌گاه از بین نمی‌رود.

۱۴۵ درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف می‌توانیم از بی‌ادبان، ادب بیاموزیم.

ب هر کسی که از کار خود تعریف می‌کند، داناست.

۱۴۶ درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.

الف حکیم برای تعلیم جوانان روی ماسه‌های نرم دریا می‌نوشت.

ب امیر شهر، از حکیم خواست که به جوانان چیزی بیاموزد.

۱۴۷ با حروف درهم‌ریخته‌ی زیر، با توجه به معنی، کلمه‌ی مناسب بنویسید.

الف (ع - م - ی - ت - ل): آموزش دادن:

ب (ب - د - ب - ا - ا - ن): وسیله‌ای که در کشتی‌ها استفاده می‌شود.

۱۴۸ جمله‌های درست را با ✓ و جمله‌های نادرست را با × مشخص کنید.

الف شعر «خبر داغ» از سروده‌های «پروین دولت‌آبادی» است.

ب صبحگاه به معنی «محلّ صبح» است.

پ کلمه‌ی «مزارع» یک کلمه‌ی جمع است.

ت کلمه‌ی «لحظه» را می‌توان با «ان» جمع بست.

۱۴۹ به‌جای کلمه‌ی داخل کمانک، کلمه‌ی مناسب قرار دهید.

الف دشت‌ها (لباس) سبز می‌پوشند.

ت پرستوها (ناگزیر) می‌شوند به جاهای معتدل‌تری کوچ کنند.

۱۵۰ کلمه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

الف انجام کارهای خوب دارد. (صواب – ثواب)

ب آنها تمام وسایل و منزل را جمع کردند. (اساس، اثاث)

پ دانش‌آموزان در مدرسه بازی می‌کردند. (حیات – حیات)

ت بدون آب موجودات ممکن نخواهد بود. (حیات – حیات)

دانش‌فای بی‌بی

پاسخنامه تشریحی

- ۱ واژه‌نامه: نوشته‌ای که معنی هر لغت و واژه در آن می‌آید.
سالنامه: نوشته‌ای که روز و ماه یک سال شمسی، قمری و میلادی در آن می‌آید.
روزنامه: نوشته‌ای که خبرهای روز سیاسی، ورزشی، اجتماعی و... در آن می‌آید.
- ۲ ارمغان - قضای آسمان - پیغام - غلام - سوغاتی - قول - مشتاق - قفس
۳ سوغاتی بازرگان برای طوطی، آزادی از قفس بود.
- ۴ نگهبان باغ وحش یک‌دفعه یادش آمد که در قفس شیرها را نبسته است؛ فهمید که چه دسته گلی به آب داده است.
دسته گل به آب دادن، زمانی که فردی خرابکاری می‌کند از این ضرب‌المثل استفاده می‌شود.
- ۵ پیشنهاد کردند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور پرتاب کند. هر جا که تیر پایین آید، آنجا مرز ایران و توران است.
- ۶ (الف برف ب) سکون (ت) چنار (ث) ماشین
- ۷ بله - اگر شیر کوچولو قدم‌های بعدی (بازدهم) را برمی‌داشت با دنیایی بزرگ‌تر از قفس آشنا می‌شد و می‌فهمید که کوه چیست و آسمان چقدر بلند است و دنیا چقدر بزرگ‌تر و قشنگ‌تر از قفس ده قدمی اوست.
- ۸ شیر کوچولو بوی غذا را حس کرد و به قفس برگشت، پرید سر ظرف غذا و شروع به خوردن کرد.
- ۹ شیر کوچولو خیلی زود یاد گرفت که بعد از قدم دهم دیگر جلو نرود. وقتی ده قدم جلو می‌رفت، سرش به میله‌های قفس می‌خورد و درد می‌گرفت.
- ۱۰ صورت سوال درست است. سوغاتی بازرگان برای طوطی‌اش، رهایی از بند قفس بود.
- ۱۱ به همین دلیل گمان کردم، چشم چپش کور بوده است.
الغ که لنگان‌لنگان راه می‌رفت به قهوه‌خانه نزدیک شد.
سر راهم جای پای الاغی را دیدم.
مرد از او عذرخواهی کرد.
- ۱۲ مرد از او معذرت خواست.
مادر مریم وسایل و اثاث خانه را جابه‌جا کرد.
حیات ما انسان‌ها به آب و هوا بستگی دارد.
پرنندگان شکاری برای به‌دست آوردن غذا به پرستوها حمله می‌کنند.
- ۱۳ کلمات هم‌خانواده عبارت‌اند از:
حاکم - محکوم / عذر - معذرت - عذرخواهی / گودال - گود - گودی / هوش - هوشیار - هوشمند

خوان
خان

اساس
اثاث

خار
خوار

حیات
حیات

معنی کلمات عبارت‌اند از:

حیات: محوطه‌ی باز خانه
خار: تیغ
اساس: پایه
خوان: سفره
حیات: زندگی
خوار: حقیر
اثاث: وسایل
خان: آقا - سرور

- ۱۵ پشت \neq جلو / راست \neq چپ / خوشحال \neq ناراحت / درست \neq نادرست / گذشته \neq آینده
- ۱۶ نتیجه می‌گیریم که باید با دقت به دنیای اطراف خود بنگریم و در مورد هر اتفاق و رویدادی فکر و اندیشه کنیم، زیرا بیش‌تر اختراعات و اکتشافات دانشمندان، نتیجه‌ی دیدن با دقت و اندیشیدن است.
- ۱۷ وقتی که دید، علف‌های سمت راست جاده خورده شده بودند، اما علف‌های طرف چپ دست‌نخورده مانده بود، فهمید که چشم چپ الاغ کور بوده است.
- ۱۸ دو ویژگی مهم پسر: ۱ - خوب نگاه کردن ۲ - فکر و اندیشه کردن
- ۱۹ از روی نشانی‌های درستی که پسر به صاحب الاغ داد، مرد فکر کرد که پسر الاغش را دیده است.
- ۲۰ شعر نیایش از کتاب الهی‌نامه و سروده‌ی عطار نیشابوری یکی از شاعران مشهور ایرانی است.
- ۲۱ کسی که دیگری را نصیحت کرده و از انجام کاری بازمی‌دارد اما خود رعایت نکرده و آن‌کار را انجام دهد مسلماً نصیحتش بی‌اثر خواهد بود.
- ۲۲ اوّلین - و - سپس - بعد
- ۲۳ مجازی \neq واقعی
حاضر \neq غایب
نمایان \neq پنهان
وارد \neq خارج

۲۴) کسی که مطلبی می نویسد. نویسنده

کسی که مطلبی می خواند. خواننده

کسی که می دود. دونده

کسی که جست و جو می کند. جوینده

۲۵) هوشمند - منتقل - احتیاج - مجازی

۲۶) عمق: عمیق

انتقال: منتقل

حضور: حاضر - احضار

شغل: مشغول - شاغل

۲۷) برگ - شاخه - درخت

ماه - فصل - سال

ثانیه - دقیقه - ساعت

کلاس - حیاط - مدرسه

۲۸) صورت سؤال درست است. مردی یک کیسه‌ی گندم بر پشت الاغش گذاشته بود و به آسیاب می برد.

۲۹) عمیقی - فاصله - لحظه - صدای

۳۰) در مدرسه‌ی هوشمند، حضور و غیاب با گذاشتن دست روی یک صفحه‌ای رنگی که شبیه گوشی‌های همراه لمسی است، انجام می گیرد و اگر دانش آموزی غایب باشد، توسط این صفحه‌ی کوچک به خانواده‌اش پیامک فرستاده می شود.

در مدرسه‌های معمولی و غیرهوشمند، حضور و غیاب توسط معلم یا ناظم مدرسه انجام می شود و اگر لازم باشد با خانواده‌اش تماس می گیرند. ممکن است در مدارس معمولی فراموش شود و یا فرصت نشود با خانواده‌ها تماس بگیرند و علت غیبت را جویا شوند و این کار مشکلاتی را به وجود می آورد؛ ولی در مدارس هوشمند چون به صورت خودکار انجام می شود از مشکلات مدرسه در این امر کاسته می شود.

۳۱) استقبال و خوشامدگویی دانش آموزان (هم کلاسی‌ها) و معلم کلاس از حضور او در مدرسه و پخش تصاویری که معلم به عنوان هدیه، روی تخته‌ی هوشمند به او نشان داد.

۳۲) صورت سؤال درست است.

معلم با پخش تصاویر زیبا به مهتاب گفت: «این هدیه‌ی من و بچه‌ها به تو بود؛ به کلاس ما خوش آمدی!»

۳۳) صورت سؤال نادرست است.

برای نوشتن روی تخته‌ی هوشمند به گچ احتیاج نداریم.

۳۴) صورت سؤال درست است.

مهتاب کنار پدر که مشغول کار با رایانه‌اش بود، نشست و با هم سری به پایگاه مدرسه زدند.

۳۵) ۳ و ۱ - ۳ و ۲ - ۳ و ۱ - ۲ و ۴

به دانش فزای و به بزبان گرای

بباموز و بشنو ز هر دانشی

میاسای از آموختن، یک زمان

چه ناخوش بود، دوستی با کسی

۳۶)

که او باد، جان تو را رهنمای

بیابی ز هر دانشی، را مشی

ز دانش میفکن، دل اندرگمان

که بهره ندارد ز دانش، بسی

گذاشت

روی میز

گلدان را

پروانه

۳۷) کاشف - کشف

جاهل - جهالت

شبیه - شباهت

مسائل - مسئله

۳۸) آویزان - نادان - علم آموزی - انگار

۳۹) ۱- نین درس را بلد نبود و معلم او را دعوا کرد.

۲- خانم ژرمن هفت مروراید به نین داد.

۳- برعکس همیشه، نین به جای اینکه به باغ برود به اتاقش رفت و در آنجا درس خواند.

۴- نین مروراید را در دست گرفت و به تعداد آنها درسش را مرور کرد.

۵- حالا دیگر وقتی معلم از نین درس می پرسید، پرسش‌ها را از اول تا آخر بلد بود.

۶- نین فکر می کرد علت موفقیت او مروراید های سرخ هستند و غمگین بود.

۷- خانم ژرمن به او گفت: «علت موفقیت تو این است که با دقت درس خوانده‌ای.»

۴۰) به نگه داری از باغ خود و آب دادن به گل‌ها.

۴۱) دانشمندان، پژوهشگران و انسان‌های پرسشگر همواره به دنبال پرسش‌های خود می‌روند و آن‌قدر می‌گردند تا پاسخ آن‌ها را پیدا کنند.

۴۲) صورت سؤال درست است

در دنیا هزاران سؤال پرسیده نشده توسط دانشمندان و پژوهشگران پاسخ داده می‌شود.

۴۳) صورت سؤال درست است.

هزاران سؤال وجود دارد که در مفرمان می‌چرخد.

۴۴) صورت سؤال نادرست است.

گوش آدم‌ها شبیه علامت سؤال است.

۴۵)

صید: شکار

آشفته: پریشان

خلاص: رهایی

مفرت: بخشش گناهان، آمرزش

حاصل کرد: به دست آورد، کسب کرد

دریافت: فهمید، دانست

۴۶) نشانه‌های جمع در زبان فارسی «ها، ان» است. در مورد کلمه‌هایی که به «ه» ختم می‌شوند، هنگام جمع بستن با «ان»، «ه» حذف شده و به جای آن «گ» قرار می‌گیرد.

شیرها - شیران / صیادها - صیادان / بیچاره‌ها - بیچارگان / خفته‌ها - خفتگان

۴۷)

یک غازی: بی‌ارزش

حول و حوش: اطراف

متغیر: عصبانی

هراس: ترس

۴۸) له کندهش - عوض - خلاص - رهایی

۴۹) کار خطرناک انجام دادن است.

۵۰) یاد گرفتیم که با دیگران مهربان باشیم. خطای دیگران را به راحتی ببخشیم و به فکر انتقام نباشیم و در کمک کردن هم پیش قدم باشیم، چون نتیجه‌ی کار خود را خواهیم دید.

۵۱) صورت سؤال نادرست است.

صیاد برای شکار گرگ، دام نهاده بود.

۵۲) صورت سؤال درست است.

شیر می‌خواست موش را بکشد؛ اما موش به گریه و التماس افتاد، شیر دلش به رحم آمد و او را بخشید.

۵۳) منظور، فرد نادان است که سر و صدای زیادی دارد ولی خالی و پوچ است.

۵۴) چون زنبور بی‌عسل، فایده‌ای ندارد و دانشمندی که از علم و دانش خود در زندگی‌اش استفاده نمی‌کند و به کسی سودی نمی‌رساند، مانند زنبوری است که عسل تولید نمی‌کند.

۵۵) ادب \neq بی‌ادب / ناپسند \neq پسندیده / بی‌عسل \neq باعسل

بی‌ادبی از که آموختی؟

هرچه از ایشان در نظرم پسندیده آمد از آن پرهیز کردم.

عالم باعمل، مانند زنبور باعسل است.

۵۶) علم، عالم، علوم، معلوم / عمل، عامل، عملیات / ادب، ادیب، آداب

عطار، معطر / نظر، ناظر، منظور / رنج، رنجور، رنجیده

۵۷) نظر - راضی - حسرت - می‌خواست - اشتیاق

خانواده‌ام از نظر مالی، وضع خوبی نداشتند؛ اما من راضی بودم. یک بار در کودکی به خاطر فقر حسرت خوردم و دلم می‌خواست گلستان را با اشتیاق ورق بزنم.

۵۸) کهنسال - مرگ - قضا - خندان

شنیدستم که شهبازی کهنسال

نجات از مرگ دادش حی داور

قضا بر باز خورد آن تیر و افتاد

کیوتر شاد و خندان کرد پرواز

۵۹) سراسر: همه جا / دمام: هر لحظه / گرداگرد: دور تا دور / لبالب: پر

۶۰) آن روز، شیشه‌ها را باران و برف می‌شست.

گفتی که ما همیشه در سایه‌ی خداییم.

در نوجوانی برای کار به یزد رفتم.

۶۱) عدل، عدالت، عادل / لطف، لطیف / جلیل، جلال / سطح، سطوح

۶۲) اتفاق: رویداد، پیشامد، حادثه

آرام: آهسته، یواش

شوق: میل، علاقه‌ی فراوان به چیزی

برق: صاعقه، درخشش نور

دم: لحظه، زمان کوتاه

گذرگاه: محل عبور، جای گذر

حسرت: اندوه

باطل: بیهوده

کاین: که این

شیوه: راه و روش

۶۴) باران هم می‌خواست صدای مادر را هنگام خواندن نامه بشنود؛ زیرا نامه‌ی مهمی بود، پس سکوت کرد تا از حال او با خبر شود.

۶۵) صورت سؤال درست است. در نامه نوشته شده بود که سنگرما در جبهه‌ی جنوب است.

خدای بزرگ - طغیان - گهواره - وحی

مادر موسی از خدای بزرگ خواست تا از فرزندش نگاه‌داری کند. (ربّ جلیل)

رودها به فرمان خداوند طغیان می‌کنند. (بالا آمدن آب دریا)

به فرمان خدا سطح آب هم چون گهواره برای کودک شد. (گاهواره)

از طرف خدا، وحی آمد که امواج با کودک مهربان باشند. (آنچه از طرف خدا بر پیغمبران نازل شود)

۶۷) گفت‌وگو: صحبت / گوک: قورباغه / چیره‌دست: ماهر، زبردست / قشر: لایه

روزی چهار فصل باهم (گفت‌وگو = صحبت) می‌کردند.

خرگوش را میان جنگل و (گوک = قورباغه) را در بر که نشانید.

ای نقاشان (چیره‌دست = ماهر) نقاشی‌های شما، بسیار زیباست.

سطح رودخانه‌ها را با (قشر = لایه) نازکی از یخ، بزاق کرد.

۶۸) نگران نباش مؤمن! مطمئن باش.

عملیات پیش‌رو، خیلی مهم و حساس بود.

متجاوزان، خرمشهر را به اشغال درآوردند.

۶۹) مقابله: رویارویی / اعتقاد: باور / متجاوز: ستمگر / عملیات: کارها

۷۰) آغوش - گذاشت - لحظه‌ای - مقاومت - رزمندگان

حسین نوجوان بسیجی را در آغوش گرفت و سرش را بر سینه گذاشت.

انگار انتظار چنین لحظه‌ای را می‌کشید اکنون مسجد جامع شهر، مرکز مقاومت رزمندگان بود.

۷۱) نگاه می‌کرد، تماشا می‌کرد - برگزیدند - افتاد

حسین ایستاده بود و با نگاه خیره، دوردست را تماشا می‌کرد.

بقیه‌ی دشمنان فرار را برقرار برگزیدند.

یکی از بالگردهای دشمن، مورد هدف قرار گرفت و افتاد.

۷۲) درست

پیکی که برای حسین خیر آورده بود، لب‌هایش خشک (تشنه) بود.

۷۳) درست

آزادی خرمشهر، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود.

۷۴) ۱ به علی شناختم من به خدا قسم، خدا را

۲ به جز از علی که گوید به پسر، که قاتل من

۷۵) شخصیت‌های داستان: گل‌های سوسن - درخت سیب - غنچه‌ی گل - نرگس

زمان: گذشته، مکان: باغچه - حیاط

اتفاق‌های داستان: باز شدن غنچه | صحبت‌های درخت سیب، گل‌های سوسن و نرگس با گل | آمدن محمدتقی از جبهه | جدا شدن گل از شاخه نتیجه: مهربانی بهترین صفتی است که هر کس می‌تواند داشته باشد و درباره‌ی هر چیزی زود قضاوت نکنیم و کمی صبر و حوصله به خرج دهیم.

۷۶) رفتار درخت سیب باعث آرامش غنچه‌ی کوچک می‌شد ولی رفتار گل‌های سوسن باعث غم و اندوه و ترس او می‌شدند.

۷۷) افراد این خانه همگی مهربان و با محبت هستند.

۷۸) شعرهای کودکانه می‌سرود و به نقاشی عشق می‌ورزید.

این کارها طبع پرشور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد.

۷۹) طاق - قفقاز - قریحه‌ی - خشنود

پدرم در ساختن طاق مسجد و گچ بری استاد بود.

در زمستان‌های سرد و طولانی قفقاز، کار بنایی تعطیل می‌شد.

آتش ذوق و قریحه‌ی آنها در کنج خانه‌ها خاموش می‌شود.

او می‌خواست به مردم خدمت کند و خدا را از خویش خشنود سازد.

۸۰) گل سوسن با طعنه فریاد زد: «آهای غنچه! چرا این همه دلگیر هستی؟ اگر از من بپرسند، می‌گویم تو یک گل زیبا و خوشبو خواهی شد.»

۸۱) اندک، اندک همه آمدند و به جمعیت خروشان پیوستند.

دوباره نرگس به حیاط می‌آید؛ اما هنوز هم غصه دار است.

او به آسمان نگاه می‌کند؛ ولی نمی‌داند چرا مرا نمی‌بیند؟

تپش = جنبش
فَعَالِيَّة = تلاش

هممه = سرو صدا
حضور = حاضر بودن

- ۸۳ صورت سؤال، نادرست است.
قبل از باغچه بان در کشور ما کسی به فکر کودکان کم شنوا و نابینا نیفتاده بود ولی در اروپا، کسی اختراع الفبایی کرده بود که این گونه کودکان را به کمک آن باسواد می کرد.
- ۸۴ خود پسند: کسی که فقط خود را می پسندد و از خود راضی است.
خود باور: کسی که به توانایی های خودش آگاهی و باور داشته باشد.
خود دار: کسی که مراقب رفتار خود است و از انجام کارهای ناپسند پرهیز می کند.
- ۸۵ صورت سؤال، درست است.
باغچه بان در کودکی گنجکاو و فقال بود و شعرهای کودکانه می سرود.
- ۸۶ گهرهای - غرآن - دریای - وارونه
باز باران با ترانه
تندر دیوانه، غرآن
توی این دریای جوشان
با گهرهای فراوان
مشت می زد ابرها را
جنگل وارونه پیدا
- ۸۷ حضور - انتظار - بی صبرانه - غوغای
همه جا سخن از آمدن ایشان و حضور گرم مردم بود.
همه کس به انتظار رسیدن این مهمان بودند.
بچه ها بی صبرانه ساعت ورود را می پرسیدند.
آن چنان گرم غوغای گنجشکان شده بودم که متوجه نشدم.
صورت سؤال نادرست است.
برای ادامه ی فعالیت های فرهنگی به ایران آمد و در شهر مرند به معلّمی پرداخت.
۸۹ جمعیت خیلی زیاد بود و موج جمعیت آدمها را به این طرف و آن طرف می برد.
۹۰ سپاه توران به فرماندهی افراسیاب از رود جیحون گذشته بود.
روزگار به سختی می گذشت و چاره ای جز بردباری نبود.
از بالای قلّه به دشت های سبز و رودهای آبی نگریست.
- ۹۱ اگر تلاش های ما با فکر کردن همراه باشد، نتیجه ی بهتر و مطلوب تری خواهد داشت، در غیر این صورت، بی فایده و بی اثر خواهد بود.
- ۹۲ مهمان شهر ما «رهبر انقلاب اسلامی (آیت الله خامنه ای)» بود.
۹۳ درست است. انسان در طول زمان به درک معنی بعضی از مطالب پی می برد.
۹۴ درست است. گنجشکان هم آمدن این مهمان عزیز را جشن گرفته بودند.
۹۵ نادرست است. دانش آموزان همراه مسؤلان مدرسه به استقبال رفته بودند.
۹۶ آرش کمانگیر، خود را برای پرتاب تیر آماده کرد. همه نگران و منتظر بودند.
او با قدم های محکم از کوه بالا رفت. در بدن او هیچ نقص و عیبی نبود. وقتی به قلّه رسید، دست به دعا برداشت.
۹۷ نبرد، طولانی و خسته کننده شده بود.
ایرانیان از شکست اندوهگین شده بودند.
آرش کمانگیر با قامتی رشید پای کوتاه ایستاده بود.
سپاه توران از رود جیحون گذشته بود.
- ۹۸ چون با همه ی توان و نیرو، کمان را کشید و تیر را پرتاب کرد و در نتیجه بی جان بر تخته سنگی افتاد.
۹۹ مرز بین ایران و توران را تبری که فرود می آید، مشخص می کند.
- ۱۰۰ قدیم ≠ جدید
زنده ≠ مرده
حاضر ≠ غایب
دانا ≠ نادان
- ۱۰۱ کلمات هم خانواده عبارتند از:
حکیم: حاکم - حکم - محکوم
فکر: افکار - تفکر - متفکر
قصد: مقصود - مقصد
حال: احوال - حالت
- ۱۰۲ حکیم، قلمش را تراشید و در جوهر زد و نوشت: «بیاموزید، آنچه را آموختنی است. به دست آورید، آنچه را ماندنی است.»
۱۰۳ پروانه گفت: «خدا آن قدر مهربان است که حتی این گل کوچک را هم می بیند.»
- ۱ موشکا رفت تا خدا را پیدا کند.
۴ خرس قهوه ای دستی تکان داد و دور شد.

۶ بی بی گفت: «بعضی چیزها را نمی‌توان با چشم دید».

۲ کوه گفت: «البته که خدا را می‌شناسم. اوست که مرا اینجا گذاشته است».

۵ سنجاب به خورشید گفت: «پس حتماً خدا تویی!»

۱۰۴ صورت سؤال نادرست است.

با تمام خطراتی که سر راه پرستوها وجود دارد، مانند تغییرات هوا و حمله‌ی پرنده‌گان شکاری، بیشتر پرستوها سفر خود را به سلامت به پایان می‌رسانند.

۱۰۵ صورت سؤال، درست است.

نخستین کار این مسافران از راه رسیده، این است که لانه‌های سال گذشته‌ی خود را ببینند، اگر آسیب دیده باشند، آنها را درست کنند و اگر لانه‌ها خراب شده باشند، از نو بسازند.

۱۰۶ همتا: مثل / لحظه: زمان خیلی کوتاه / حبس: زندان / مشتاق: آرزومند

۱۰۷ از مهم‌ترین ویژگی‌های طوطی داستان، شیرین‌زبانی و شیرین‌سخنی او بود.

۱۰۸ هر دو بعد از شنیدن حرف‌های بازرگان به خود لرزیدند و بعد از لحظه‌ای مُردند.

۱۰۹ درست - آنها تصمیم گرفتند خورشید جهان‌افروز را به داوری انتخاب کنند.

۱۱۰ درست - زمستان، جای پای خرگوش، کبک و آن دورها جای پای گرگ‌ها را نقاشی کرد.

۱۱۱ نادرست - تابستان، دشت را از خوشه‌های طلایی گندم پوشاند.

۱۱۲ بندگان - نهان - صبحگاه - دمی

۱۱۳ کلمات هم‌خانواده عبارتند از:

صبح: صبحگاه / روشن: روشنایی / جوی: جویبده

۱۱۴ معنی کلمات عبارتند از:

دمی: لحظه‌ای

نهان: پنهان، مخفی

۱۱۵ اثر - تأثیر / منظره - نظر / اطراف - طرف / مزارع - مزرعه / نقاش - نقش / مهاجر - هجرت

۱۱۷ صورت صحیح سؤال عبارت است از:

۱۱۶

			س	ب	ز
			ز	ر	د
		ز	م	ر	ق
		ی	ل	ی	ن
		د	ی	ف	س
	ی	ر	ر	و	ص
ی	ر	ت	س	ک	خ
ی		ا	و	غ	ا

۱۱۸ پاسخ: صورت صحیح کلمات عبارتند از:

سراغ - صنوبر - صحبت - سطح - سنگین - تصمیم - صورتی - خاکستری

۱۱۹ صورت صحیح متن عبارت است از:

پاییز، اول به سراغ جنگل رفت به رنگ کاج‌ها و صنوبرها دست نزد. با ابرهای خاکستری رنگ، آسمان را پوشانید و نشان داد که قطره‌های باران، برگ‌های درختان را جلا داده است؛ روی سیم‌های برق، دسته دسته، پرستوهای مهاجر نشانید. بگذارید مردم از تماشای آنها لذت ببرند.

۱۲۰ در اطراف گودال‌ها، گل‌های نرگس و بنفشه را پراکند.

خورشید از دیدن منظره‌ی طبیعت لذت برد.

کنار جنگل را با بوته‌های انبوه تمشک زینت داد.

۱۲۱ موشکا از (غصه - قصه) خوردن بی‌بی غمگین بود.

شیر (برخواست - برخاست) و سرش را تکان داد.

غصه به معنای غم و اندوه است ولی قصه، به معنای داستان است.

برخواست به معنی ایستادن است ولی خواست به معنی خواستن و خواهش است.

۱۲۲ چون خداوند مهربان این همه زیبایی را برای ما انسان‌ها آفریده است و این درس نمونه‌ای از زیبایی طبیعت است که خداوند خلق کرده است.

۱۲۳ موشکا با تعجب گفت: «تو هم مثل من، خدا را می‌شناسی؟»

پروانه پاسخ داد: «البته که می‌شناسم! خدا مهربان‌ترین موجود عالم است».

۱۲۴) چون رنگ برگ درختان کاج و سرو در تمام فصل‌های سال سبز هستند و پاییز به رنگ آن‌ها دست نزد.

۱۲۵) پاییز، رنگ‌های آتشین را انتخاب کرد و بعضی از درختان را با رنگ زرد لیمویی، برخی دیگر را به رنگ ارغوانی و بعضی دیگر را به رنگ قرمز روشن درآورد.

۱۲۶) زمان کوچ پرستوها که فرا می‌رسد، جنب و جوش آنها زیادتیر می‌شود.

۱۲۷) کیسه‌ی - الاغش - آسیاب - قهوه‌خانه‌ای - الاغ - قهوه‌خانه - الاغش - حالی - الاغ - پسری

۱۲۸) لطیف - گذشته - می‌گذارند - راه و رسم - آغاز - برمی‌خیزیم - قرقی

۱۲۹) پاییز - صحبت - نقاشی - تصمیم - جهان‌افروز - پذیرفت

۱۳۰) ابوریحان بیرونی دانشمند و ریاضی‌دان ایرانی بود. او همواره به دنبال یادگیری مطالب جدید بود. او از جهل و نادانی گریزان بود و مسائل علمی را با تحقیق و جست‌وجو حل می‌کرد. او در آخرین لحظات زندگی هم به دنبال آموختن مطالب جدید بود.

۱۳۱) بیدار ← رفتار، گفتار

خفته ← آشفته، ناگفته

باز ← راز، نیاز

۱۳۲) مزار ← قرار - شمار

راننده ← خواننده - نوازنده

زبان ← روان - توان

۱۳۳) نیل

۱۳۴) الف. علی‌رضا زمین خورد.

ب. مریم غذا خورد.

ج. مبینا تاب خورد.

۱۳۵) به ترتیب: را - از - در - را - و - به - را - به - که

حاتم طایبی را گفتند: «از خود بزرگ‌همت‌تر در جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای؟ گفت: «بلی، یک روز، چهل شتر، قربانی کرده بودم امرای عرب را؛ و خود به حاجتی بیرون رفتم. خارکنی را دیدم. پشته فراهم نهاده،» گفتم: «به مهمانی حاتم چرا نروی؛ که خلقی بر سفره‌ی او گرد آمده‌اند؟»

۱۳۶) گزینه‌ی «ب».

«و، زمانی که بین دو جمله باشد، حرف ربط است. من گرسنه هستم و به دنبال غذا می‌گردم»
جمله اول حرف ربط جمله دوم

۱۳۷) الف. انتظار کشیدن برای من سخت بود.

ب. هنوز برف می‌بارید.

۱۳۸) بازرگان که از رساندن پیام به طوطی پشیمان شده بود با خود گفت: «چرا این پیام را به طوطی رساندم؟ من با این کار ناپخته و نادرست باعث شدم این طوطی بمیرد.»

۱۳۹) دامن - نادم - نماد

۱۴۰)

۱۴۱) این نشانه > ، < علامت درنگ یا مکث کوتاه در خواندن است؛ شیوه‌ی خواندن را تغییر می‌دهد و گاهی معنا را هم عوض می‌کند.

۱۴۲)

الف) نادرست - آرش برای پرتاب تیر پای کوه ایستاده بود.

ب) درست - ایرانیان در برابر سپاه توران مقاومت می‌کردند.

پ) نادرست - تورانیان پیشنهاد کردند پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور پرتاب کند.

۱۴۳)

الف) نادرست - دانش‌آموزان همراه مسئولان مدرسه به استقبال رفته بودند.

ب) درست - گنجشکان هم آمدن این مهمان عزیز را جشن گرفته بودند.

پ) درست - انسان در طول زمان به درک معنی بعضی از مطالب پی می‌برد.

۱۴۴)

الف) نادرست - حکیم برای اندوختن دانش به سفر نرفت، قصد مسافرت داشت.

ب) نادرست - کشتی گرفتار توفان شد و بر اثر برخورد امواج چند تکه شد.

پ) درست - علم و دانش سرمایه‌ای است که همیشه و همه‌جا همراه انسان است و هیچ‌گاه از بین نمی‌رود.

۱۴۵

الف

صورت سوال درست است. از هر کار زشت و ناپسندی که آنها انجام می‌دهند، دوری کنیم.

ب

صورت سؤال نادرست است. مُشک باید خودش بوی خوش داشته باشد نه آنکه فروشنده از بوی آن تعریف کند.

۱۴۶

الف

نادرست – چون به خواندن و نوشتن، بسیار علاقه داشت روی ماسه‌های نرم کنار دریا می‌نوشت.

ب

درست

۱۴۷

الف

تعلیم

ب

بادبان

۱۴۸

الف

نادرست – شعر «خبر داغ» سروده‌ی شکوه قاسم نیا است.

ب

نادرست – صبحگاه به معنای هنگام صبح است.

پ

درست – مزارع جمع مزرعه است.

ت

نادرست – کلمه‌ی لحظه با «ات» جمع بسته می‌شود.

۱۴۹

الف

جامه‌ی

ب

آسودگی

پ

کوچ

ت

ناچار

۱۵۰

الف

ثواب

ب

اثاث

پ

حیات

ت

حیات

فان‌فان